

Hodnocení
diplomové práce

Zuzany Ostrolucké

„Úloha mierových operácií OSN pri udržiavaní medzinárodného mieru“

Diplomová práca Zuzany Ostrolucké má rozsah cca 80 stran, z toho 60 stran vlastního textu, zbytek tvoří přílohy, včetně obsáhlého seznamu použité cizojazyčné literatury a dalších zdrojů, z nichž bylo čerpáno.

Zpracovávané téma je stále aktuální a s ohledem na rozsáhlou profilující se standardní i experimentující, a v jistých směrech někdy i tápající, praxi posledních let, i velmi široké ke zpracování. Je poněkud náročnější pro orientaci a pro správné uchopení klíčových právních aspektů celé materie a samozřejmě i pro formulování hodnotících, korektních, často i politicky citlivých, závěrů. S tím vším byla v průběhu zpracovávání konfrontována i autorka této diplomové práce.

Plně tomu odpovídal také průběh a poměrně nesnadné hledání vlastního metodického přístupu, orientace ve stále narůstající sumě informací ze zdrojů nejrůznějšího druhu, při jejich třídění a výběru, a samozřejmě i při hledání akcentů a potřebné úrovně a hloubky zpracování provázející vznik celého výsledného textu. Podpořila to jistě do značné míry i vlastní volba autorky zvolit obecný, široký záběr přístupu k matérii. Odtud pramenila v konečném důsledku i sice enormní, leč málo produktivní námaha vynaložená zpracovatelkou v rozhodujících fázích utváření vznikajícího textu. Ten se tak rodil poměrně těžce, nicméně v konečné fázi došlo k výraznému pozitivnímu zlomu a výsledkem je předložená práce, která odpovídá požadavkům kladeným na tento druh kvalifikačních prací na právnické fakultě UK a prokazuje způsobilost diplomantky zvládnout svým poctivým přístupem i náročné téma a náročný metodologický přístup, jakkoli se to mohlo zdát v některých stádiích zpracovávání být nad její síly. To je samo o sobě samozřejmě k ocenění.

Pokud jde o strukturu práce, je členěna do 5 kapitol. V prvé se autorka vyrovnává se základními kompetenčními záležitostmi příslušných hlavních orgánů OSN v oblasti udržování mezinárodního míru a bezpečnosti. Jádro práce tvoří pak kapitoly 2 až 4 mající svou odpovídající logickou strukturu i proporční vyváženost. Autorka nejprve usiluje o objasnění či vymezení základních pojmů /preventivní diplomacie – peacemaking – peacekeeping – peacebuilding – peace enforcement/, resp. problematiky vztahů mezi nimi. Poté se věnuje vývoji mírových operací, problematice stanovování jejich mandátu, principům jejich fungování a na základě toho pak nabízí i určitou kategorizaci těchto operací. Čtvrtá kapitola nese název Vznik mírové operace a snaží se zachytit proces schvalování a přípravy operace, použitelnosti právních norem v případě takovýchto

operací a konečně i informaci o způsobech jejich financování. Pátá kapitola má spíše ilustrativní charakter. Diplomantka zde popisuje a sama hodnotí, často i velmi kriticky, působení příslušníků sil OSN ve vybraných mírových operacích (napříč celou jejich historií) a úspěchy a neúspěchy těchto operací samotných ve vztahu k jejich mandátu, ale patrně i z hledisek obecnější povahy.

Po obsahové stránce lze v některých pasážích zcela jistě postrádat podstatně hlubší pohled a zamyšlení se nad danou problematikou. V klíčových pasážích, které se týkají typicky právních otázek, je to patrné snad nejvíce. Popisnost a informativnost je u tohoto tématu logická ve faktografických partiích kapitoly 5, leč těžko tolerovatelná tam, kde se očekává naopak analýza, která má prokázat především právní erudici diplomantky a její způsobilost použít ji k formulování problémů, k jejich osvětlení a k nabídnutí zdůvodněných východisek, argumentace a řešení, včetně případných námětů vlastních. To platí hlavně o některých částech kapitoly 4, ale i 5. Na druhé straně, jakkoli prokázaná způsobilost jasné formulace vlastních názorů je téměř vždy (a zejména v pracích tohoto druhu) vítána i oponenty, lze obecně doporučit určitou zdrženlivost a opatrnost při vyslovování či přebírání některých vyhraněných kategorických soudů, pokud jde o hodnocení některých mírových operací. Autorka si to nicméně dobře uvědomila, jak je to zřejmé z již mnohem moderátnějšího formulování závěrů, k nimž ve finále dospěla.

Shrnující závěry se pohybují převážně v obecné rovině. Jako takové je lze vcelku bez problémů akceptovat. Poněkud více diskutabilní se zde jeví jen pokus o zakomponování hodnotícího aspektu „úspěšnosti“, aniž by byl tento zřetelně opřen o nějaká konkrétní kritéria. Nabízí se proto určitě jako jedno z témat pro ústní obhajobu.

Po formální stránce je předkládaná diplomová práce nepochybně na velmi solidní úrovni. Je psána srozumitelným jazykem, bez významných terminologických a stylistických prohřešků, s pouze drobnými chybami v interpunkci a s jen několika zanedbatelnými překlepy. Je vybavena náležitým vědeckým aparátem, včetně strukturovaného seznamu pramenů a českého a anglického resumé. Diplomantka prokázala velmi dobrou způsobilost práce s prameny, téměř výhradně cizojazyčnými.

Pro účely ústní obhajoby, kromě toho, co již bylo uvedeno výše, považuji za potřebné, aby diplomantka vysvětlila podrobněji roli Valného shromáždění OSN a meze aplikovatelnosti jeho rezoluce Spojení pro mír ve vztahu k mírovým operacím.

Celkově, s odvoláním na již shora uvedené, doporučuji předloženou diplomovou práci Zuzany Ostrolucké k ústní obhajobě a předběžně ji hodnotím jako ještě **velmi dobrou**.

V Praze dne 1. září 2014

JUDr. Milan Beránek
vedoucí diplomové práce